

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Майя НІКОЛАЄВА

« 1 » вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Академічна мова (арабська мова)»

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: СЗ Міжнародні відносини

Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (назва ОПП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічна мова (арабська мова)». Одеса: ОНУ, 2024. 18 с.

Розробники: **Макух Владлен, к. політ. наук, старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій; Побле Дмитро, старший викладач кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій

Протокол № 1 від "29" серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри _____ (Оксана СНИГОВСЬКА)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету _____
Протокол № 1 від "29" серпня 2025 р.
Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від "____" _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

«Академічна мова (арабська мова)»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 годин –90 змістових модулів – 2	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Спеціальність СЗ Міжнародні відносини Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	<i>Обов'язкова / Дисципліна вільного вибору</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	
		<i>Семестр</i>	
		1-й	
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		30 год	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год	
		Форма підсумкового контролю: Залік – 1-й семестр.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Академічна мова (арабська мова)» є формування професійної комунікативної компетентності майбутніх фахівців міжнародних відносин та їх підготовка до академічного представлення; забезпечення здатності створювати наукові роботи, включаючи тези, статті, рецензії, кваліфікаційні та інші письмові проєкти на професійному рівні; стимулювання критичного мислення й аналітичних навичок здобувачів задля підвищення якості наукових досліджень і розв'язання складних наукових питань; формування міжкультурної компетентності магістрантів для комунікації в багатокультурному академічному середовищі.

Завдання курсу «Академічна мова (арабська мова)» спрямовані на розвиток у майбутніх фахівців-міжнародників ключових навичок і компетенцій, необхідних для успішної академічної і професійної комунікації, зокрема, розвиток навичок академічного письма, оволодіння методами і стилями наукового дослідження, підготовка до усних академічних виступів, розвиток критичного мислення і аналітичних навичок, оволодіння специфічною академічною термінологією, освоєння технік редагування та коректури академічних текстів, вивчення етики академічного письма, розвиток навичок роботи з джерелами і бібліографічними матеріалами.

Процес вивчення дисципліни «Академічна мова (арабська мова)» спрямований на формування таких компетентностей, як-от:

ЗК.2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК.4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК.8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК.8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Академічна мова (арабська мова)» здобувач/-ка вищої освіти II рівня (магістратури) повинен / -на:

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Тема 1. Наукове писемне мовлення. Методологія наукового дослідження в міжнародних відносинах (основні методи дослідження: якісні та кількісні підходи, порівняльний аналіз). Формування наукових гіпотез та дослідницьких питань. Використання джерел та наукової літератури (пошук, оцінка надійності та коректне цитування). Структура наукової роботи (вступ: визначення проблеми, мета дослідження, актуальність теми; огляд літератури: аналіз існуючих досліджень, виявлення прогалин у розробці теми; методологія: опис методів дослідження, їхнє обґрунтування; аналіз даних: представлення та інтерпретація результатів дослідження; висновки: підсумки, практичні рекомендації, можливі напрямки подальших досліджень). Академічний стиль письма: основні характеристики наукового стилю (чіткість, логічність, об'єктивність, структурованість). Використання наукової термінології та академічної мови. Правила написання наукових текстів (абзацна структура, використання цитат, побудова аргументів). Етика наукових досліджень: етичні принципи в наукових дослідженнях, включаючи дотримання авторських прав і запобігання плагіату. Конфлікт

інтересів і його уникнення. Формати наукових публікацій: статті в наукових журналах (структура, процес рецензування); конференційні доповіді (підготовка тез, оформлення доповідей); магістерська кваліфікаційна робота (вимоги до змісту та оформлення). Огляд і критика літератури: проведення систематичного огляду літератури з обраної теми; критичний аналіз джерел (виявлення сильних і слабких сторін досліджень). Пошук та обробка наукової інформації: використання академічних баз даних і бібліотек для збору матеріалів; техніки організації та структурування отриманих даних. Написання аналітичних звітів та політичних меморандумів: структура та вимоги до аналітичних документів; використання доказової бази та аргументація у звітах. Міжнародні стандарти цитування та оформлення бібліографії: основні стилі цитування (APA, Chicago, Harvard тощо) та правила оформлення списку літератури; особливості цитування міжнародних документів і правових актів. Міждисциплінарні підходи в міжнародних відносинах: використання методів і концепцій із інших дисциплін (наприклад, економіки, соціології, права тощо) для аналізу проблематики міжнародних відносин; взаємозв'язок політичних, економічних та соціальних факторів у міжнародних процесах.

Тема 2. Журналістське писемне мовлення. Типи та форми журналістського мовлення (новини, аналітика, репортаж, інтерв'ю, огляд, есе тощо). Аудиторія журналістських матеріалів (визначення цільової аудиторії, її потреб та очікувань). Жанри журналістського мовлення (інформаційні жанри: новини, репортаж, хроніка; аналітичні жанри: стаття, огляд, коментар, аналітичний репортаж; художньо-публіцистичні жанри: есе, нарис, інтерв'ю, портрет; рекламні та PR-жанри: прес-реліз, рекламна стаття, оголошення). Структура та композиція журналістських текстів (структура новинних матеріалів: заголовок, ліди (lead), основна частина, заключна частина; логічна та композиційна побудова статей: послідовність викладу, аргументація, висновки; використання цитат та джерел інформації: правила оформлення цитат, робота з першоджерелами). Мова та стиль журналістики (особливості мови журналістських матеріалів: простота, зрозумілість, точність, конкретність; стильові особливості різних жанрів: відмінності між новинним стилем, аналітичним стилем, художньо-публіцистичним стилем; роль заголовків і підзаголовків: створення заголовків, що привертають увагу, їхня інформативність та стислість). Етика та законодавство у журналістиці (етичні стандарти журналістики: об'єктивність, неупередженість, баланс думок; дезінформація та фейкові новини: виявлення фейків, відповідальність авторів за розповсюдження неправдивої інформації). Медіакритика та аналіз журналістських матеріалів (критичний аналіз журналістських текстів: оцінка змісту, стилю, відповідності етичним стандартам; роль медіакритики у формуванні професійних стандартів: вплив критики на якість журналістики). Мультимедійна журналістика (інтеграція тексту, фото, відео та аудіо в журналістських матеріалах: особливості створення мультимедійних матеріалів; використання соціальних мереж у журналістиці: роль соціальних медіа у поширенні новин, специфіка роботи з контентом). Глобалізація та міжнародна журналістика (вплив глобалізації на журналістику: зміна медіасередовища, міжнародні стандарти; особливості роботи міжнародних журналістів: культурні та мовні бар'єри, етика міжнародної журналістики). Аналіз медіа і масової комунікації (теорії масової комунікації: теорія культивування, вплив медіа на суспільство, теорія інформаційного порядку денного; медіа як інструмент впливу на громадську думку: пропаганда, PR, медіаманіпуляції).

Тема 3. Літературний письмовий переклад. Основи теорії перекладу (види перекладу: художній, технічний, юридичний тощо; принципи еквівалентності та адекватності в перекладі). Типологія перекладацьких трансформацій (граматичні трансформації: зміни у структурі речень, переклад дієслівних форм; лексико-семантичні трансформації: переклад слів із кількома значеннями, зміни в контексті; стилістичні трансформації: адаптація стилю оригінального тексту до цільової аудиторії). Літературний стиль і його особливості (визначення літературного стилю та його характеристик; відмінності між літературними жанрами (проза, поезія, драматургія) та їхній вплив на переклад; стилістичні прийоми в літературному творі та їх відтворення у перекладі). Культурні аспекти перекладу (поняття культурної адаптації: переклад реалій, звичаїв, культурних символів; переклад національних та історичних особливостей, проблеми збереження культурної ідентичності у перекладі). Мовна ідіоматичність та її

переклад(переклад ідіом, фразеологізмів та сталих виразів; збереження смислових і емоційних аспектів ідіом у перекладі; виклики та стратегії передачі національних ідіом у перекладі). Міжмовні та міжкультурні бар'єри в перекладі (переклад у ситуаціях, коли мовні і культурні системи значно відрізняються; проблеми перекладу текстів, що відображають специфічний світогляд або культурний контекст). Перекладацький аналіз тексту(етапи аналізу оригінального тексту перед перекладом; визначення ключових елементів тексту; аналіз стилю, лексики та синтаксису оригіналу з точки зору їх відтворення у перекладі). Проблеми авторства і перекладацького інтерпретування (перекладач як співавтор тексту; межі втручання перекладача в текст; збереження авторського стилю та інтенцій у перекладі).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. УСНЕ МОВЛЕННЯ

Тема 4. Інформативне мовлення. Доповіді та виступи, що передають інформацію або результати досліджень, зокрема наукового чи професійного характеру; огляди (усні резюме або огляди тем, книг, фільмів чи історично-політичних подій, що містять основні ідеї та оцінки). Інтерв'ю.

Тема 5. Офіційне й адміністративне мовлення. Збори або засідання, де обговорюються офіційні питання, приймаються рішення. Усні доповіді про виконану роботу. Звіти.

Тема 6. Риторичне мовлення. Дебати (дискусія, в якій учасники обирають позицію і аргументують її, а також відповідають на аргументи опонентів). Переговори (процес усного обговорення між сторонами з метою досягнення угоди або розв'язання конфлікту).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ										
Тема 1. Наукове писемне мовлення.	15		5		10					
Тема 2. Журналістське писемне мовлення.	15		5		10					
Тема 3. Літературний письмовий переклад.	15		5		10					
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	45		15		30					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. УСНЕ МОВЛЕННЯ										
Тема 4. Інформативне мовлення.	15		5		10					
Тема 5. Офіційне й адміністративне мовлення.	15		5		10					
Тема 6. Риторичне мовлення.	15		5		10					
<i>Разом за змістовим модулем II</i>	45		15		30					
<i>Усього годин</i>	90		30		60					

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Наукове писемне мовлення. 1.1. Методологія наукового дослідження в міжнародних відносинах. Міждисциплінарні підходи в міжнародних відносинах: використання методів і концепцій з інших дисциплін (наприклад, економіки, соціології, права тощо) для аналізу міжнародних відносин; взаємозв'язок політичних, економічних та соціальних факторів у міжнародних процесах. 1.2. Структура наукової роботи. 1.3. Академічний стиль письма: використання наукової термінології та мови; правила написання наукових текстів; використання джерел та літератури. 1.4. Етика наукових досліджень, конфлікт інтересів і його уникнення. Міжнародні стандарти цитування та оформлення бібліографії: основні стилі цитування. 1.5. Формати наукових публікацій.	5
2.	Тема 2. Журналістське писемне мовлення. 2.1. Типи та форми журналістського мовлення. Аудиторія журналістських матеріалів. Жанри журналістського мовлення. 2.2. Структура та композиція журналістських текстів. Мова та стиль журналістики. Етика та законодавство у журналістиці. 2.3. Медіакритика та аналіз журналістських матеріалів. Мультимедійна журналістика. 2.4. Глобалізація та міжнародна журналістика. 2.5. Аналіз медіа і масової комунікації арабською мовою.	5
3.	Тема 3. Літературний письмовий переклад. 3.1. Основи теорії перекладу. Типологія перекладацьких трансформацій. Літературний стиль і його особливості. 3.2. Культурні аспекти перекладу. Культурна адаптація: переклад реалій, звичаїв, культурних символів; переклад національних та історичних особливостей, проблеми збереження культурної ідентичності у перекладі. 3.3. Мовна ідіоматичність та її переклад (переклад ідіом, фразеологізмів та сталих виразів; збереження смислових і емоційних аспектів ідіом у перекладі; виклики та стратегії передачі національних ідіом у перекладі). 3.4. Міжмовні та міжкультурні бар'єри в перекладі. 3.5. Перекладацький аналіз тексту. Проблеми авторства і перекладацького інтерпретування.	5
4.	Тема 4. Інформативне мовлення. 4.1. Доповіді та виступи, що передають інформацію або результати досліджень, зокрема наукового чи професійного характеру. 4.2. Усні резюме, огляди тем, книг, фільмів чи подій, що містять основні ідеї та оцінки. 4.3. Інтерв'ю.	5
5.	Тема 5. Офіційне й адміністративне мовлення. 4.1. Збори або засідання, де обговорюються офіційні питання, приймаються рішення. 4.2. Усні доповіді про виконану роботу. 4.3. Звіти.	5
6.	Тема 6. Риторичне мовлення.	5

	6.1. Дебати. 6.2. Дискусія. 6.3. Переговори.	
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Наукове писемне мовлення. 1.1.-1.5. <i>(на вибір)</i> 1) Розробка ідеї для нової міжнародної ініціативи або проєкту. Сформулюйте концепцію нової міжнародної ініціативи або проєкту, спрямованого на вирішення актуальної проблеми в міжнародних відносинах (наприклад, зміна клімату, тероризм, біженці тощо). Напишіть детальний план, включаючи мету, цілі, стратегію реалізації та очікувані результати. 2) Вивчення впливу міжнародних політичних / економічних криз на глобальну політику. Напишіть академічну статтю / тези новогрецькою мовою, що розглядає, як міжнародні економічні кризи (наприклад, глобальна фінансова криза 2008 року) вплинули на глобальну політику і міжнародні відносини. Проаналізуйте, які політичні і економічні зміни сталися внаслідок криз. 3) Аналіз сучасних трендів у міжнародній дипломатії. Розробіть дослідження або аналітичний звіт про новітні тенденції в міжнародній дипломатії, такі як цифрова дипломатія або регіональні альянси. Проаналізуйте, як ці тренди змінюють міжнародні відносини і дипломатичні стратегії. 4) Дослідження ролі соціальних медіа у формуванні міжнародних громадських думок. Напишіть дослідження арабською мовою про те, як соціальні медіа впливають на формування громадської думки з питань міжнародної політики. Оцініть їхній вплив на міжнародні відносини і політичні рішення. 5) Вплив глобалізації на культурні ідентичності країн. Розробіть дослідження, яке аналізує, як глобалізація впливає на культурні ідентичності різних країн, зокрема, арабських країн Північної Африки, Близького Сходу та Перської затоки. Напишіть академічну статтю / тези, досліджуючи, які культурні зміни відбуваються під впливом глобальних процесів і як це впливає на міжнародні відносини.	10
2.	Тема 2. Журналістське писемне мовлення. 2.1.-2.5.<i>(на вибір)</i>1) Дослідити роль технологій у сучасній дипломатії: як цифрова дипломатія змінює підходи до ведення переговорів, укладання міжнародних угод і реагування на глобальні виклики? 2) Опис загроз кібернападів, і як арабські держави використовують кіберпростір для просування своїх національних інтересів або для здійснення атак на інші країни. 3) Соціальні медіа як інструмент м'якої сили арабських країн. Аналіз того, як уряди та міжнародні організації використовують соціальні мережі для впливу на громадську думку, просування своїх ідей і формування міжнародного іміджу.	10

	4) Есе «Штучний інтелект у міжнародній політиці», абояк уряди починають використовувати ШІ для аналізу великих обсягів даних, прогнозування глобальних трендів і прийняття стратегічних рішень. 5) Дипломатія в епоху великих даних: оцінка ризиків і побудови ефективної зовнішньої політики. Навести приклади. 6) Криза довіри в міжнародних відносинах через інформаційні війни. Аналіз того, як дезінформація та фейкові новини впливають на довіру між арабськими країнами та іншими країнами Близького та Середнього Сходу, а також арабськими країнами і Україною, загрожуючи міжнародній стабільності та національній безпеці.	
3.	Тема 3. Літературний письмовий переклад. 3.1.-3.5. <i>(на вибір)</i> 1) Аналіз перекладів відомих літературних творів. Оберіть відомий літературний твір, що має кілька перекладів на арабську мову. Порівняйте різні переклади, зосереджуючи увагу на стилістичних і культурних відмінностях. Напишіть аналітичний звіт про ці відмінності та їхній вплив на сприйняття тексту. 2) Переклад сучасної арабської літератури з урахуванням культурних контекстів. Оберіть уривок із сучасного літературного твору, що містить специфічні культурні посилання або ідіоматичні вирази. Перекладіть цей уривок, адаптуючи культурні посилання для аудиторії української культури. Підготуйте пояснювальну записку, де опишіть, як ви адаптували текст і чому. 3) Переклад з української мови і адаптація літературного твору для аудиторії різного віку. Перекладіть уривок з літературного твору для дітей або молоді, адаптуючи його для відповідної вікової категорії. Підготуйте супровідний звіт, в якому поясніть, як ви адаптували текст і чому. 4) Переклад і дослідження мовних ідіом у літературі. Оберіть уривок, який містить ідіоматичні вирази з арабської мови, і перекладіть його українською, зберігаючи ідіоми або адаптуючи їх, відповідно до мовних особливостей. Напишіть звіт, у якому поясніть, як ви підійшли до перекладу ідіом.	10
4.	Тема 4. Інформативне мовлення. 4.1.-4.3. Підготовка виступу за темою <i>(на вибір)</i>: 1) «Міжнародна дипломатія в умовах глобальних криз» (вивчення ролі дипломатії у вирішенні глобальних криз, таких як пандемії, економічні кризи і політичні конфлікти). 2) «Вплив культурної дипломатії на формування національного іміджу на міжнародній арені» (аналіз того, як держави використовують культурну дипломатію для просування свого національного іміджу та впливу на міжнародні відносини). 3) «Остання дипломатична місія: переговори на межі війни» (створіть епічний сюжет про останню спробу запобігти глобальній війні за допомогою дипломатії. Опишіть героїчні зусилля одного з найкращих дипломатів світу, який вирушає на складну місію у «ворожу» країну, де йому доводиться вести переговори з наймогутнішими правителями світу). 4) «Новий світовий порядок: боротьба за мир після великої війни» (розкажіть про те, як після закінчення масштабної війни лідери країн збираються на міжнародну конференцію для створення нового світового порядку. Опишіть конфліктів інтересів, альянсів і компромісів, які визначатимуть майбутнє людства). 5) «Зникла цивілізація: розкриття таємниць давніх союзів» (створіть історію про групу дипломатів і вчених, які знаходять артефакти зниклої	10

	цивілізації, що володіла неймовірними знаннями про міжнародні відносини та дипломатію. Їм доводиться використовувати ці знання, щоб запобігти новому світовому конфлікту).	
5.	Тема 5. Офіційне й адміністративне мовлення. 5.1.-5.3. (на вибір) 1) Розробіть детальний план дій для реалізації адміністративного проєкту, включаючи етапи, завдання, строки і відповідальних осіб. 2) Підготуйте звернення до міжнародної організації або урядового агентства з конкретним запитом або пропозицією. 3) Розробіть прес-реліз для ЗМІ на тему важливої події або рішення організації. 4) Підготуйте звіт про діяльність певної організації для міжнародної конференції або проєкту, включаючи інформацію про досягнення, проблеми і рекомендації. Включіть формальні розділи, такі як резюме, основний текст і висновки. 5) Створіть адміністративні інструкції для виконання певних процедур або політик в організації.	10
6.	Тема 6. Риторичне мовлення. 6.1.-6.3. Рольові ігри. Дебати за темою (на вибір): 1) Роль ООН у сучасних міжнародних конфліктах: чи є вона ефективною? 2) Глобалізація проти національного суверенітету: чи суперечать ці концепції одна одній? 3) Вплив великих міжнародних корпорацій на державну політику: загроза чи можливість? 4) Сучасні міжнародні торгові угоди: користь чи ризики для країн, що розвиваються? 5) Екологічні кризи як нова форма глобальної безпеки: чи повинні бути екологічні питання включені до національних стратегій безпеки? 6) Вплив технологічних інновацій на міжнародні відносини: як новітні технології змінюють глобальну політику? 7) Міжнародні санкції як інструмент зовнішньої політики: чи є вони ефективними у досягненні політичних цілей? 8) Роль регіональних організацій у міжнародних відносинах: чи можуть вони бути ефективною альтернативою ООН? 9) Дипломатія в умовах пандемії: як COVID-19 змінив міжнародні відносини? 10) Зовнішня політика великих держав та її вплив на менші країни: справедливість чи домінування? 11) Майбутнє НАТО: чи є необхідність у реформуванні альянсу? 12) Проблема біженців і міграції: як міжнародна спільнота може ефективно реагувати на кризу біженців?	10
	Разом	60

В якості самостійної роботи здобувач/-катакож може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси тощо, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю.

Пропонуються до розгляду курси / тренінги на таких платформах, що можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача/-ки), як-от:

Duolingo – [أفضل طريقة لتعلم اليونانية في العالم - دوولينجو](#). Проходження уроків з адаптивною складністю; отримання DuolingoScore, який відображає прогрес здобувача/-ки; вправи на словниковий запас, граматику та читання; ідеально для початкового та середнього рівня (A1-B2).

50Languages – <https://www.50languages.com/>. Курси з аудіо та вправами; можливість практикувати слухання, говоріння та лексику; підходить для початкового рівня;

Chamilo – <https://chamilo.org/>. Система управління навчанням; створення власних курсів та тестів; можна відстежувати прогрес та результати.

Результати навчання, здобуті у неформальній / інформальній освіті, визнаються згідно з Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf.

Здобувач/-ка може самостійно обрати ресурси, що відповідатимуть навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач/-ка має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач/-ка залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються як загальнонаукові, так і спеціальні методи навчання. Зокрема, словесні методи: дискусія, полеміка, бесіда; наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація.

Методи виконання практичних завдань, спрямовані на формування теоретичних знань, практичних умінь і особистісних якостей магістрантів: реферування, конспектування, есе; виконання логічнообумовлених завдань. Активні методи: «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота, з метою поглиблення знань та формування вмінь, уміщує роботу з текстовим матеріалом, навчально-методичною літературою, результатами наукових досліджень; виконанням практичних завдань, написання реферату, есе для висловлення власної точки зору та власних думок, підготовку презентацій.

Основні методи навчання академічної мови (арабської мови) визначено, як граматично-перекладний, аудіо-лінгвальний, комунікативний підхід та різні альтернативні методи.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Об'єктами контролю виступають навички і вміння здобувачів здійснювати мовленнєву діяльність у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі у межах засвоєного мовного, мовленнєвого та історико-культурного матеріалу. Форми контролю націлені на перевірку знань і навичок, які здобувачі опанували протягом курсу, і висвітлюють рівень їхньої підготовки з різних аспектів (говоріння, письмо, аудіювання).

При вивченні академічної арабської мови здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувачів із певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж року під час проведення аудиторних (практичних) занять та при виконанні самостійної роботи.

Таким чином, відбувається поточне оцінювання:

- Теоретичного програмного матеріалу, що викладається в аудиторії;
- тем, які обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
- програмного матеріалу для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та уміщує індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус тощо.

Форма підсумкового контролю – залік у 1 семестрі. Залік виставляється за результатами роботи здобувачів упродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою. Здобувачі одержують підсумкові оцінки за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю набирають 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла менше 60 балів, то він/вона повинен/-на виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він/вона також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за Теоретична підготовка національною шкалою Здобувач освіти Відмінно	Практична підготовка
у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних

		ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки	
Задовільно		володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання	з	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	з	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	10	здатність магістранта /-ки презентувати доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Есе / аналітична записка	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм арабської літературної мови.
Тезаурус	2	вміння магістранта/-ки працювати зі спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	2	самостійність та змістовність виконання

		практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.
Проходження за тематикою дисципліни тренінгу, участь у вебінарах, майстер-класах, онлайн-курси	5	звітування за результатами участі у відповідних заходах (сертифікат, свідоцтво, грамота диплом інший документ, що підтверджує вміння, що набув здобувач/-ка вищої освіти під час навчання).

11. Питання для періодичного і підсумкового контролю

1. Опис наукового дослідження. Зробіть короткий огляд вашого поточного наукового дослідження або проекту арабською мовою. Включіть основні цілі, методологію та очікувані результати.
2. Науковий дискурс у сучасному світі. Розкрийте роль арабської мови у міжнародних наукових дослідженнях та її значення для вашої академічної галузі.
3. Аналіз наукової статті. Оберіть наукову статтю арабською мовою у галузі міжнародних відносин, прочитайте її та напишіть короткий аналіз основних положень та висновків.
4. Етика у наукових дослідженнях. Напишіть есе на тему етичних аспектів проведення наукових досліджень та публікацій із урахуванням особливостей арабської академічної культури.
5. Інтерпретація наукових даних. Опишіть процес інтерпретації даних у вашій науковій галузі арабською мовою, використовуючи приклади із власних досліджень.
6. Порівняння наукових підходів. Зробіть порівняльний аналіз двох різних наукових підходів у вашій галузі, використовуючи арабську термінологію.
7. Підготовка до наукової конференції. Уявіть, що ви готуетесь до виступу на міжнародній науковій конференції. Напишіть текст виступу або тези доповіді арабською мовою.
8. Роль міжкультурної комунікації у науці. Обговоріть значення міжкультурної комунікації у науковій співпраці, зосереджуючи увагу на арабській мові.
9. Академічне листування. Напишіть спонтанний текст на тему написання електронного листа до колеги або наукового керівника арабською мовою.
10. Використання інформаційних технологій у науці. Розкрийте роль сучасних інформаційних технологій у проведенні наукових досліджень та підготовці публікацій арабською мовою.
11. Напишіть епічну розповідь за темою «Міжнародний альянс проти глобального апокаліпсису» про те, як держави світу змушені об'єднатися, щоб запобігти глобальній катастрофі. Опишіть складні дипломатичні переговори, інтриги та битви на міжнародній арені, які призводять до утворення потужного альянсу для порятунку людства.
12. Розкажіть історію за темою «Конфлікт цивілізацій: боротьба за глобальне лідерство» про зіткнення двох великих цивілізацій, кожна з яких претендує на глобальне лідерство. Зробіть описання історичних передумов, дипломатичних маневрів, військових кампаній та кульмінаційного моменту, коли доля світу вирішується на дипломатичному полі.
13. Створіть епічну розповідь за темою «Великий дипломатичний маніфест: пророцтво і його виконання» про давнє пророцтво, що описує ідеальну модель світової дипломатії. Головні герої – сучасні дипломати, які намагаються втілити це пророцтво в життя, долаючи численні виклики та протидію.
14. Напишіть альтернативний сценарій історії, де результат холодної війни був би зовсім іншим. Як змінилися б міжнародні відносини, які нові державні блоки утворилися б, і як це вплинуло б на світову політику?
15. Розкрийте методологію наукового дослідження в міжнародних відносинах. Міждисциплінарні підходи в міжнародних відносинах: використання методів і концепцій з інших дисциплін (наприклад, економіки, соціології, права тощо) для аналізу

- міжнародних відносин; взаємозв'язок політичних, економічних та соціальних факторів у міжнародних процесах.
16. Розкажіть, якою має бути структура наукової роботи?
 17. Що таке академічний стиль письма? Проаналізуйте використання наукової термінології та мови; правила написання наукових текстів; використання джерел та літератури.
 18. Розкрийте поняття етики наукових досліджень. У чому зазвичай полягає конфлікт інтересів і як його уникнути?
 19. Назвіть формати наукових публікацій. Наведіть приклади.
 20. Типи та форми журналістського мовлення. Аудиторія журналістських матеріалів. Жанри журналістського мовлення.
 21. Розкажіть про структуру та композицію журналістських текстів. Як визначається мова та стиль журналістики?
 22. Медіакритика та аналіз журналістських матеріалів. Мультимедійна журналістика.
 23. Глобалізація та міжнародна журналістика.
 24. Зробіть аналіз медіа і масової комунікації арабською мовою.
 25. Розкажіть про літературний стиль і його особливості.
 26. Розкрийте поняття культурної адаптації (переклад реалій, звичаїв, культурних символів; переклад національних та історичних особливостей, проблеми збереження культурної ідентичності у перекладі).
 27. Мовна ідіоматичність та її переклад (наведіть приклади перекладу ідіом, фразеологізмів та сталих виразів арабською мовою; збереження смислових і емоційних аспектів ідіом у перекладі; виклики та стратегії передачі національних ідіом у перекладі).
 28. Назвіть міжмовні та міжкультурні бар'єри в перекладі. Наведіть приклади.
 29. Зробіть перекладацький аналіз тексту. Проблеми авторства і перекладацького інтерпретування.
 30. Проілюструйте міжнародні стандарти цитування та оформлення бібліографії: основні стилі цитування (APA, Chicago, Harvard тощо) та правила оформлення списку літератури; особливості цитування міжнародних документів і правових актів.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний і періодичний контроль за змістовими модулями здійснюється у формі усних і творчих завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Підсумковий контроль може проводитися в змішаній (письмовій і усній) формі.

Форма для заліку в 1 семестрі

Поточний та періодичний контроль			Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальні самостійні завдання / професійний курс, тренінг, професійне стажування, онлайн-курс, громадянська освіта (3 ЄКТС, 90 годин)	
T 1 – 10 T 2 – 10 T3 – 10	T 4 – 10 T 5 – 10 T 6 – 10		
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Силабус курсу «Академічна мова (арабська мова)». Одеса: ОНУ, 2024. 9 с.
3. Основний навчальний матеріал (підручники та посібники).
4. Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих арабськомовних періодичних виданнях, матеріали з Інтернету, навчальні аудіо-/ відеоматеріали).
5. Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки, робочі зошити, банк завдань для здійснення формуючої, розвивальної, регулюючої та мотивуючої індивідуалізації).
6. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю та бланки завдань для поточного і рубіжного контролю.
7. Клас-рум навчальної дисципліни «Академічна мова (арабська мова)»: <https://classroom.google.com/c/ODA4MDE3NDIwMTgz>

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни (аудиторні аудіовізуальні технічні засоби навчання: комп'ютер з колонками, електронна дошка, проектор).

14. Рекомендована література Основна

1. Особливості становлення і вживання арабської мови. / за заг. Редакцією О. В. Сніговської, Ю. М. Тарасюк. Одеса: Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечникова, 2018, С. 205-219.
2. Побле Д.К., Міжкультурна комунікація, протокол та етикет в Арабському світі. Розділ III. Дипломатичний протокол та етикет. Лінгвокраїнознавство. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 218-238.
3. Рижих В. І. Учиться читати та писати по-арабському. Вступ до фонетичного та каліграфічного курсу з арабської мови. Одеса, 2021.

4. Рижих В.І., Література та історико-політичні реалії арабських країн. Розділ II. Література та історико-політичні реалії. Лінгвокраїнознавство. Частина II : навчальний посібник / Під ред. В.І. Рижих. Одеса : ОНУ імені І.І. Мечникова, 2021. С. 123–143.
5. Субх А., Кочержинський Ю. Сучасний українсько-арабський словник. Київ, 2018.

Додаткова

1. Рижих В. І. Збірник вправ та таблиць з граматики арабської мови. Частина 1 (для студентів першого курсу). Одеса, 2000.
2. Субх А., Кочержинський Ю., Ковальов І., Честнійша А. Сучасний арабсько-український словник Том 1. Київ, 2015.
3. Субх А., Кочержинський Ю., Ковальов І., Честнійша А. Сучасний арабсько-український словник Том 2. Тематичний словник. Київ, 2015.
4. Субх А., Кочержинський Ю. Сучасний українсько-арабський словник. Київ, 2018.
5. Побле Д. Країни Леванту та Єгипет у політиці України. Стратегічна культура та зовнішня політика України / за заг. редакцією І.М. Ковалю, О.І. Брусиловської. Одеса: Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечникова, 2017, С. 170-191.
6. Побле Д., Рижих В.. Арабські країни Африки. Лінгвокраїнознавство частина 1. / за заг. редакцією О. В. Сніговської, Ю. М. Тарасюк. Одеса: Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечникова, 2018, С. 122-171.
7. Побле Д. К. Арабські країни Азії. Лінгвокраїнознавство частина 1. / за заг. редакцією О. В. Сніговської, Ю. М. Тарасюк. Одеса: Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечникова, 2018, С. 86-121.
8. Особливості становлення і вживання арабської мови. / за заг. Редакцією О. В. Сніговської, Ю. М. Тарасюк. Одеса: Одеський Національний Університет ім. І.І. Мечникова, 2018, С. 205-219.
9. СаїдМаджБадауї. Аль-Кітабу Аль-Асасі фі таалімі аль-люгаті аль-арабіяті лі гейран-натикіна біга (Базовий підручник для викладання арабської мови для не носіїв). Підручник. Друга частина. Туніс, 1983.
10. СаїдМаджБадауї. Аль-Кітабу Аль-Асасі фі таалімі аль-люгаті аль- арабіяті лі гейран-натикіна біга (Базовий підручник для викладання арабської мови для не носіїв). Підручник. Перша частина. Туніс, 1983.
11. Рижих В.І., Дієслівна система арабської літературної мови. Книга перша: Сильні дієслова (На основі арабської дидактичної традиції) : Монографія. Одеса : Астропринт, 2002, 424 с.
12. Рижих В.І., Дієслівна система арабської літературної мови. Книга друга: Слабкі дієслова (На основі арабської дидактичної традиції і авторських досліджень) : Монографія. Одеса : Астропринт, 2009, 630 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Україна по-арабськи. *Український інформаційний портал арабською мовою*. Взято з <https://arab.com.ua/ara>
2. Маудуо [Предмет]. *Загальноарабський інформаційний портал бази даних про арабські країни*. Взято з mawdoo3.com (تصنيف:دول عربية - موضوع)
3. Аль-Умам Аль-Муттахида [Організація Об'єднаних Націй]. *Інформаційний портал ООН арабською мовою*. Взято з <https://www.un.org/ar/about-us>
4. Джаміат Ад-Дуаль Аль-Арабія [Ліга Арабських Держав]. *Аль-Джазіра*. Взято з aljazeera.net/encyclopedia/2011/1/5/جامعة-الدول-العربية
5. Аль-Арабія. *Загальноарабський інформаційний портал новин арабською мовою*. Взято з <https://www.alarabiya.net/>
6. Аль-Джазіра. *Загальноарабський інформаційний портал новин арабською мовою*. Взято з <https://www.aljazeera.net/news>

7. BBC [Бі-Бі-Сі]. *Британський інформаційний портал новин арабською мовою*. Взято з [الرئيسية - BBC News عربي](#)
8. France 24 [Франс 24]. *Французький інформаційний портал новин арабською мовою*. Взято з [فرانس 24 – الأخبار والأحداث الدولية على مدار الساعة \(france24.com\)](#)
1. https://www.youtube.com/channel/UC5bjJ5x0i_XRGTMHF2IoL8w
(На цьому англомовному каналі зібрано більш ніж 400 роликів для вивчення арабської мови. Вони допоможуть ознайомитися з фонетикою, базовою лексикою, а ще пройти вправи з читання й аудіювання).
2. <https://www.lingohut.com/uk/169/вчити-арабську>
(125 безкоштовних уроків арабської мови).
3. <http://arabic.speak7.com/>
(Ресурс пропонує широкий вибір можливостей для вивчення арабської: від фонетичного курсу й лексики до статей із мовними айфхаками, тестів та бази можливостей для роботи).
4. <https://alison.com/courses/language>
(Безкоштовний курс від шведського Університету Даларни. Користувачі ознайомляться з алфавітом, зможуть вимовляти арабські слова, читати й писати базові фрази, а також вивчать основну лексику).
5. <https://www.youtube.com/user/LearningMediaArabic/featured>
(Добірки роликів з аудіювання та читання на медіа-тематику).
6. <https://www.youtube.com/user/ArabicAnywhere/featured>
(Цей англійськомовний канал від QasidArabicInstitute розрахований на тих, хто володіє мовою на середньому рівні. Підписники матимуть добірку відео на тему сучасної арабської мови та її сленгу).
7. <https://www.bbc.com/arabic/podcasts/p02pc9qc>
(База новинних подкастів, що оновлюється щовечора в будні. Кожен випуск триває 75 хвилин. Слухачі можуть слухати онлайн або завантажувати подкасти. Тут нема навчальних уроків з арабської, однак новини підійдуть для розвитку навичок з аудіювання).
8. <http://www.ahram.org.eg/> (Офіційний сайт газети «Аль-Аграм»)
9. <http://alhayat.com/> (Офіційний сайт газети «Аль-Хаят»)
10. <http://www.aawsat.com/> (Офіційний сайт газети «Аш-Шарк Аль-Аусат»)
11. <http://www.alyaum.com/News/index.php> (Офіційний сайт газети «Аль-Йаум»)
12. <http://www.annahar.com/> (Офіційний сайт газети «Ан-Нагар»)
13. <http://assafir.com/> (Офіційний сайт газети «Ас-Сафір»)
14. <http://www.alarabiya.net/latest-news.html> (Офіційний сайт агенції новин «Аль-Арабійя»)
15. <http://www.aljazeera.net/portal> (Офіційний сайт агенції новин «Аль-Джазіра»)
16. <http://www.kuna.net.kw/> (Офіційний сайт Кувейтської агенції новин)
17. <http://www.bbc.co.uk/arabic/> (Офіційний сайт новин BBC арабською мовою)
18. <http://arabic.cnn.com/> (Офіційний сайт новин CNN арабською мовою)